ottobock.
Příručka chytrých rodičů
24hodinová péče o děti s hendikepem
Quality for life

"24hodinová péče"

Celý den
Podpora pro každodenní život

Vývoj osobnosti začíná u člověka už v raném dětském věku. Každý den přicházejí nové impulzy, dítě osahává věci kolem sebe, všechno chce ochutnat a je obohacením našeho světa. Od okamžiku, kdy se probudí, až do chvíle, kdy se ponoří do spánku.
Děti s hendikepem se však ubírají vlastními cestami. Aby se mohly pohybovat a vyvíjet se, potřebují pomůcky, které budou přesně odpovídat jejich potřebám.
Aby se dítě dobře fyzicky rozvíjelo, aby mohlo vnímat své okolí a komunikovat s ním, potřebuje být mobilní a mít nad svým tělem kontrolu.

Pomůcky Ottobock budou podporovat optimální vývoj vašeho dítěte, které se tak bude moci účastnit společného života. Usnadní mu všechny činnosti, budou bránit chybnému držení těla a podporovat terapii.

V této brožuře najdete spoustu užitečných rad a tipů pro každodenní podporu svého dítěte. Najdete zde také vysvětlení podpůrných funkcí zařízení, která usnadňují každodenní život v každém věku, v každé fázi vývoje a při každé příležitosti, a to po celý den.

Vybavení pro každou situaci:

Jídlo a pití 4

Leh a uchopování 6
- Proč je správné ležení důležité?
- Správné zvedání dítěte

Přeprava a cestování 10
- Kontrolní seznam pro nákup kočárku
- 10 tipů k tomu, jak se vyhnout bolesti zad u rodičů

Pobyt ve školce a ve škole 14
- Proč je správné sezení důležité?

Volný čas a hry 18

Pohyb a sport 20

Terapie a stoj 22
- Proč je stoj důležitý?
- Nejdůležitější terapie a jejich vliv

Osobní hygiena a koupání 26

Spánek a sny 28

Jídlo a pití

Snídaně – důležitý start do nového dne

Vstáváme! Začíná nový den, snídaně je na stole. Ráno je třeba v klidu nabrat energii na celý následující den. U stolu navíc nejen vykonáváme základní lidskou činnost, tedy jíme a pijeme, ale také komunikujeme. U snídaně naše komunikace obvykle začíná...

Už tady vám pomohou naše sedací systémy a terapeutické židle. Podporují tělo, vyrovnávají pánev, zabraňují vadnému držení těla, které by dítěti mohlo bránit v klidu jíst, pít i trávit. Zvláště když má dítě problémy s polykáním, je vzpřímené tělo nezbytné.

Snídaně v rodinném kruhu tak nastartuje nový den, v němž dítě čeká spousta nových objevů.

Squiggles Seat

Velikost 1 1-5 let

Leckey

Velikost 1 1-6 let
Velikost 2 5-12 let
Velikost 3 11-18 let

Mygo

Velikost 1 3-10 let
Velikost 2 8-14 let

Leckey KIT

Velikost 1 12-18 let
Velikost 2 od 16 let

1 Pro děti s velkým omezením v prvních pěti letech života: Sedací systém Squiggles Seat polohuje pánev, trup, hlavu a dolní končetiny a přesto umožňuje, aby se dítě mohlo snadno pohybovat.

2 Polohovací zařízení Leckey je terapeutická sedačka pro každý den a pro všechny každodenní situace, při nichž normální židle nestačí. Díky mnoha možnostem vybavení je možné tento sedací systém používat při potížích s držením těla i pro podporu rozvoje smyslového vnímání a uvědomování.

3 Polohovací zařízení Mygo poskytuje díky pánevnímu pásu bezpečnou podporu dětem s většími omezeními ve věku od 3 do 14 let. Modulární systém, který je k dispozici ve dvou velikostech, zabraňuje vadnému držení pánve a můžete ho přizpůsobit potřebám svého dítěte.

4 Sedací systém Leckey KIT pro velké děti od 12 let uzavírá mezeru ve vybavení do doby dospělosti, a to ve dvou velikostech. Umožňuje dobré polohování např. při jídle.

Poruchy polykání

Při poruchách polykání (dysfagii) je narušena souhra svalstva, kloubů a slinivky, které jsou normálně řízeny reflexy. Bývají často spojeny se špatným držením hlavy a těla. Pomůcky zajišťují správné polohování, a tedy i držení.

Děti s poruchou polykání vyžadují péči po celých 24 hodin, aby nevznikly vážné komplikace jako odmítání stravy, podvýživa či nedostatečný příjem tekutin, horečka, bronchitidy, nebo dokonce vdechnutí stravy s příslušnými důsledky.

Leh a uchopování

Vleže na zádech – nejlepší startovní pozice pro poznávání světa

Svět je tak velký! A tak úžasný, když ho teprve poznáváte! Dítě po několika týdnech začíná prozkoumávat svět a zvědavě si ho prohlíží. Už jenom proto musíme dítěti pomoct, aby jeho rozhled byl co největší.

Není-li dítě schopno se samo mobilizovat a později sedět, potřebuje pomůcky, které mu v tom pomůžou, jako např. EAS a ESS. S nimi si dítě začne fyzicky uvědomovat nové polohy a postupně si na ně zvykat, což také pozitivně ovlivňuje vývoj jeho svalstva a kloubů.

Ale mobilizace je nezbytná nejen pro tělesný vývoj dítěte, nýbrž také pro podporu vývoje jeho smyslových a kognitivních schopností, které se nejlépe rozvíjejí při přímém kontaktu a komunikaci s okolím.

Jen tak může vaše dítě pokračovat v dalším zkoumání a poznávání světa.

1 Polohovací zařízení Squiggles Baby (Early Activity System – EAS) podporuje správný vývoj dětí již v prvních měsících po narození. Podložka s různými podpůrnými prvky poskytuje dítěti podporu v nejdůležitějších polohách (vleže na zádech, na boku, na břiše, vsedě, vkleče) a usnadňuje tak terapii.

2 Modulární sedací systém ESS (Early Sitting System) podporuje dítě od 18. měsíce při sezení s nataženými dolními končetinami. Dynamická podpora trupu jednak umožňuje trupem pohybovat, jednak podporuje rovnováhu při sedu.

3 Kompaktní přenosná rohová sedačka Leckey je užitečná pomůcka pro děti s lehkými pohybovými poruchami ve věku od 1 do 14 let. Poskytuje dítěti dodatečnou podporu v sedu, ale vždy mu zároveň nechává volnost pohybu z této polohy.

1

Squiggles Baby

Velikost 1 1-36 měsíců

2

ESS

Velikost 1 18-48 měsíců

3

LECKEY

Rohová sedačka Leckey

Velikost 1 1,5-6 let
Velikost 2 5-9 let
Velikost 3 8-14 let

Podpora v prvních měsících života

Dítě, které potřebuje delší dobu k tomu, aby se dokázalo otočit a posadit, se vyvíjí celkově pomaleji. Každý krok vývoje se totiž odvíjí od zvládnutí toho předchozího. Mobilizace je ale důležitá i pro kognitivní vývoj. Proto byste své dítě měli aktivně podporovat co nejdříve.

- Informujte se o jednotlivých krocích ve vývoji dítěte.
- Vypracujte společně s terapeuty realistické cíle.
- Umožněte svému dítěti bezpečnou podporu, ale nezbavujte jej veškeré práce.
- Používejte hodně podnětů k aktivitě pomocí her.

Proč je správné ležení důležité?

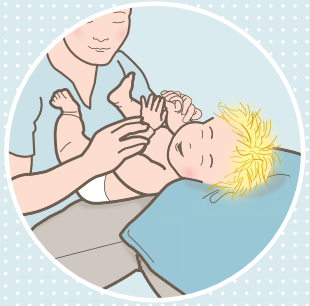

2 Usnadňuje navazování kontaktu a podporuje pozornost

3 Aktivuje vnímání vlastního těla

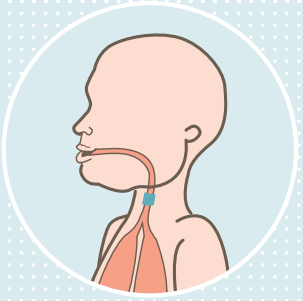

4 Zlepšuje postup polykání a příjmu potravy

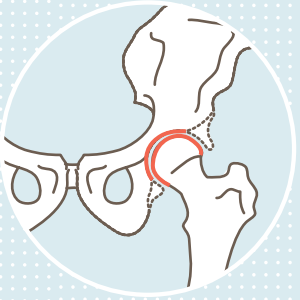

5 Podporuje zrání kyčelního kloubu ve stadiu raného vývoje

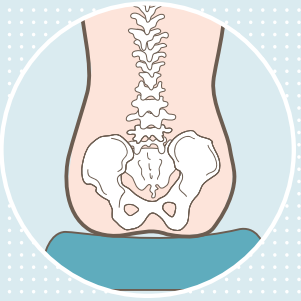

6 Zabraňuje poškození pokožky odlehčením zatěžovaných míst při sezení

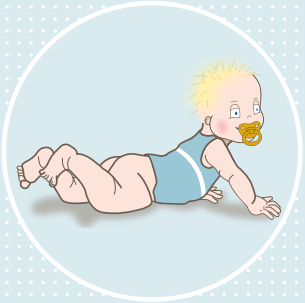

1 Podporuje vyrovnání hlavy a trupu podle osy těla a zakládá jejich správné držení a stabilitu.

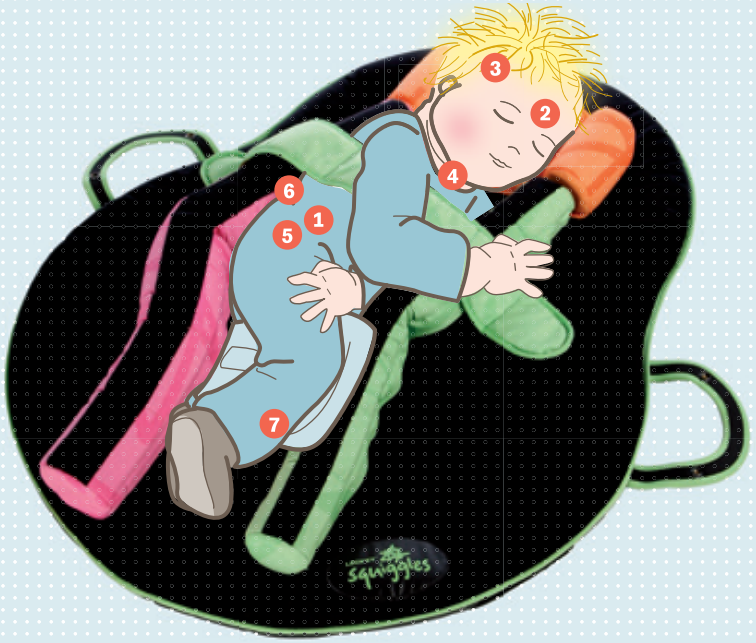

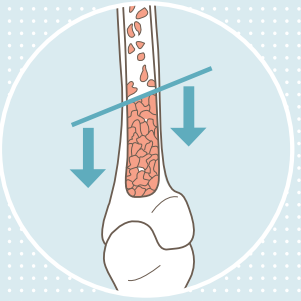

7 Zvyšuje hustotu kostí a snižuje tím riziko fraktur

Správné zvedání dítěte

K napřímení postury dítěte nedochází přímo z lehu na zádech. Bylo by to příliš namáhavé a silně by to zatěžovalo obratle. Všechny děti se nejprve natáčí na stranu nebo dokonce přecházejí do stoje z polohy na čtyřech. Proto dbejte na to, abyste dítě při zvedání vždy natáčeli přes bok. Přitom nemusíte ani podpírat dítěti hlavičku, protože při správném provádění pracujete s gravitací. Děťátko zpravidla nosí maminka 40 týdnů v břiše a když pak přijde na svět, je také v prvních měsících v ohnuté postuře. Ohnuté pohyby dítěti neškodí.
Jen hyperextenze je nebezpečná – a té se zabrání pomocí správného otáčení při pohybech a správném nošení dítěte.

1 Natáhněte ruce a uchopte dítě za ramena. Dávejte pozor, aby horní končetiny dítěte byly také vpředu a abyste palcem netlačili do podpažní jamky.

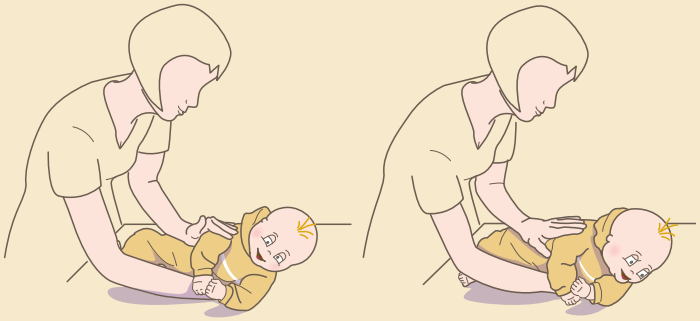

2 Otočte dítě přes bok tak, aby téměř leželo na břiše. Pohled dítěte směřuje k podložce a jeho váhu nese předloktí.

3 Až nyní dítě zvedněte. Přitom mu hlavička padá vlivem gravitace dopředu, záda jsou ohnutá. Takhle jste to udělali správně.

4 Nyní dítě otáčejte dál.

5 Dítě vám potom automaticky sklouzne na paži.

6 Nakonec dbejte na to, abyste dítě drželi u kyčelního kloubu. Jedna noha se může vlivem gravitace kývat. Tato poloha podporuje správné vyrovnání polohy kloubní hlavice stehenní kosti s kloubní jamkou kyčelního kloubu a podporuje přirozené zrání kyčelního kloubu.

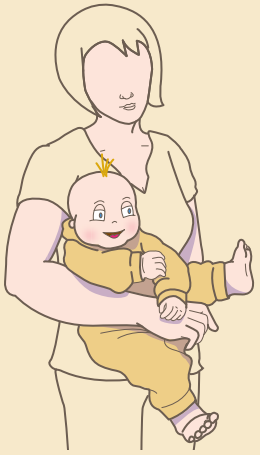

Přeprava a cestování
Jedeme ven – s důvěrou a v bezpečí

Ale ne, podívej se, kolik je hodin! Už musíme vyrazit!
Ať už cestujete autem, autobusem, vlakem nebo jdete pěšky, ať jste na cestě do školy nebo do školky, vaše dítě stále potřebuje dobrou oporu a také dobrý výhled, aby mohlo vnímat okolní svět.

Zdravotní kočárky a autosedačka Lars poskytují dítěti potřebnou stabilitu k tomu, aby ho odlehčily a podpořily jeho terapii. “Rostou” společně s dítětem a lze je přizpůsobit případným změnám symptomů. Proto tedy existuje celá řada modelů a variant vybavení...

S hlavním cílem – usnadnit a zrychlit přepravu.

Kimba Neo
Velikost 1 1-6 let
Velikost 2 4-10 let

Lisa
Velikost 1 3-8 let
Velikost 2 6-16 let

Eco Buggy
Velikost 1 5-10 let

Autosedačka Lars
Velikost 1 2-6 let
Velikost 2 4-10 let

1 Pro děti od 1 do 10 let, které potřebují více podpory, je téměř v každém případě správným řešením zdravotní kočárek Kimba Neo. Kočárek tlumí otřesy a chrání proti spastickým stavům, umožňuje aktivní i relaxační polohu sedu a lze ho individuálně nastavit téměř pro každou potřebu.

2 Ve městě a na cestách je ideální volbou pro děti s lehkým postižením ve věku od 3 do 16 let kočárek Lisa. Je kompaktní, lehký, lze ho snadno skládat a je velice stabilní. Díky otočným předním kolečkům ho můžete používat i v zúžených prostorech.

3 Pro rychlou a bezproblémovou přepravu dětí od 3 do 8 let je nejvhodnější kompaktní a snadno ovladatelný kočárek Eco Buggy. Lze s ním snadno jezdit i po dlažebních kostkách nebo na ne zcela rovném terénu.

4 Lars je otočná autosedačka pro děti od 2 do 10 let. Sedačku lze natočit směrem k otevřeným dveřím auta, takže dítě snadno usadíte a připoutáte.

Správný výběr kočárku

Pro správný výběr kočárku vám napomůže několik otázek:

- Kolik let je vašemu dítěti a jak dlouho bude potřebovat jezdit v kočárku?
- Které zvláštní potřeby vaše dítě má a jaké jsou cíle terapie?
- Do jaké míry se musí kočárek přizpůsobovat měnícím se situacím?
- Kde převážně kočárek používáte? Vozíte ho také v autě?
- Jak snadná je manipulace a přeprava v autě nebo v prostředcích MHD?

Jaký typ kočárku potřebujete?

Na tuto otázku neexistuje jednoznačná odpověď. Výběr totiž vždy závisí na potřebách dítěte.

Zdravotní kočárky a sedačky jsou určeny především pro přepravu dětí, které potřebují na delší cesty nějaký dopravní prostředek, ať už kvůli malé síle, motivaci nebo kvůli nedostatečné postuře (schopnosti držení těla). Dítěti s hendikepem by se neměl jednoduše kupovat běžný dětský kočárek. Naše kočárky jsou vhodné i pro starší děti, jak poznáte podle použitých materiálů a hlavně nosnosti. Kromě toho má každý zdravotní kočárek stabilní podnožku, která zajišťuje dítěti potřebnou oporu nohou a tím mu pomáhá lépe vnímat tělo a posilovat vzpřímené držení. Zdravotní kočárek je vždy navržen tak, že sedačka je nakloněná dozadu a materiál je mírně poddajný.

Nedokáže-li dítě vůbec samo sedět, potřebujete zdravotní kočárek, ve kterém je možné dítě i polohovat. Takové děti potřebují stabilní, vzpřímený a korigovaný sed, a tedy i stabilní a rovný podvozek. Proto u tohoto typu zdravotního kočárku je vždy základna sedačky a zádové opěry vyráběna ze slitiny hliníku. Můžete také připojovat peloty, příslušenství a polohovací pásky podle toho, co vaše dítě pro svou podporu potřebuje. Kromě toho je takový kočárek vybaven mnoha dalšími funkcemi, jako např. náklon sedu, nastavitelná podnožka a podobně.

Vlastnosti kočárku	Kimba Neo	Kočárek 1	Kočárek 2	Kočárek 3
Podpora postury	✓			
Možnost přepínání mezi aktivním a uvolněným držením	✓			
Odpružení (pro zamezení spazmů)	✓			
Individuálně nastavitelné odpružení podle hmotnosti dítěte	✓			
Individuálně nastavitelná šířka, hloubka a úhel sedačky	✓			
Individuálně nastavitelná opěrka hlavy (volitelné příslušenství) a kyčelní peloty	✓			
Možnost nastavení polohy lehu	✓			
Možnost sedačku na podvozku natočit, aby byl zachován kontakt s dítětem	✓			
Stabilní materiál	✓			
Stabilní kolečka	✓			
Aretace natáčení koleček pro nerovný povrch	✓			
Je kočárek hezký?	✓			

Správné nošení dítěte

Děti s hendikepem vyžadují více tělesného kontaktu. Musí se častěji nosit v náručí. Tuto zátěž většinou nese maminka, lépe řečeno její záda. Často drží dítě na jedné ruce a druhou rukou musí provádět další domácí práce. Extrémně zatěžující držení těla vede poměrně rychle k celkovým bolestem zad. Proto se snažte o co nejmenší namáhání páteře.

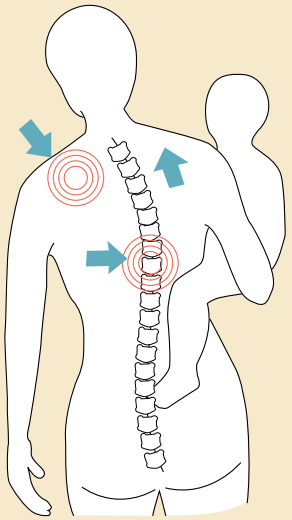

bez pomůcky pro nošení

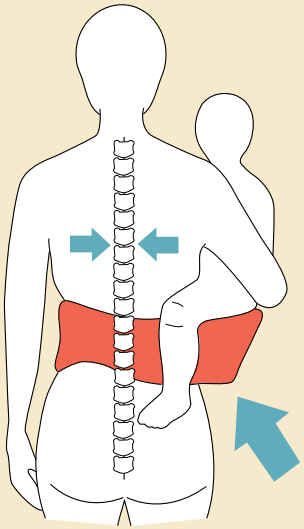

s pomůckou pro nošení
(např. EasyRider® od Ottobock)

10 tipů, jak se vyhnout bolesti zad u rodičů

1. Na nic nespěchejte. Dýchejte vždy pravidelně a zhluboka.
2. Domácí práce dělejte, až když může na dítě dohlížet někdo jiný.
3. Když potřebujete udělat nějakou práci, dítě odložte.
4. Stůjte ve stabilní poloze na obou nohách.
5. Kyčle mějte “pevné”, nehrbte se.
6. Neposazujte si dítě na kyčel, jinak se budete automaticky hrbit.
7. Nenaklánějte se s dítětem v náručí dopředu nebo do strany.
8. Držte záda pokud možno vzpřímeně – automaticky se napřímíte tak, že vypnete hruď a ramena tlačíte dozadu.
9. Nezvedejte těžší věci tak, že se ohnete a napřímíte. Lepší způsob je zvedat věci z dřepu, snažte se přitom držet rovná záda.
10. Provádějte cviky na posílení zádového svalstva.

Pobyt ve školce a ve škole
V napětí až do oběda – příprava na život

„Ahoj, Honzíku! Ahoj, Marcelko!“ Kamarádi vašeho dítěte jsou již na svých místech. Ve školce a ve škole vnímají děti spoustu podnětů, učí se soustředit, získávat znalosti a – co je přinejmenším stejně důležité – učí se dovednosti zapojit se do společných aktivit.

Aby se dítě dokázalo učit pro život, musí stabilně sedět a cítit se dobře. Sedací systémy by měly splňovat tři kritéria, aby se dítě dokázalo vyrovnat s nároky ve školce i ve škole – podporu kontroly držení těla, umožnit pocit pohodlí a ochranu kůže před přetěžováním.
Sedací systémy Ottobock a Leckey a terapeutické židličky stabilizují pánev s individuálně nastavitelnými pelotami, které také polohují trup, hlavu a dolní končetiny. Stabilní pánev je nutná pro správné držení trupu a hlavy a to jsou zase předpoklady, které jsou důležité pro udržení soustředěnosti a volný pohyb paží.

A samozřejmě pro komunikaci s Honzíkem i Marcelkou.

1 Individuálně nastavitelná židle pro ranou péči PAL zajišťuje polohování dítěte v raném věku a umožňuje mu jak zúčastnit se činností ve skupině, tak také sezení za stolem. Dřevěnou židli lze vybavit různými podstavci.

2 Polohovací zařízení Leckey (EDS) je terapeutická židle pro každodenní činnosti, obyčejná židle nestačí. Díky mnoha příslušenstvím ji lze používat při potížích s posturou a pro podporu uvědomování si vlastního těla.

3 Pro děti s větším omezením v prvních pěti letech života – polohovací zařízení Squiggles Seat polohuje pánev, trup, hlavu i dolní končetiny, a i přesto umožňuje snadný a volný pohyb.

4 Sedák aktivní terapeutické židle Squiggles Aktiv umožňuje dětem s lehkým postižením ve věku od 2 do 5 let aktivní polohu sedu (posed jako na koni). Trup je vzpřímený, židle podporuje posturu, rovnováhu a pohyb kloubů a současně procvičuje svalstvo.

5 Polohovací zařízení Mygo poskytuje dětem ve věku od 3 do 14 let bezpečnou podporu díky plně obepínajícímu pánevnímu pásu. Modulární systém nabízený ve dvou velikostech zamezuje vadnému postavení pánve a lze ho libovolně přizpůsobit potřebám dítěte.

6 Sedací systém Leckey KIT pro velké děti od 12 let uzavírá mezeru ve vybavení do doby dospělosti, a to ve dvou velikostech. Umožňuje dobré polohování např. při jídle.

LECKEY

PAL

Velikost 1	1-3 roky
Velikost 2	2-5 let
Velikost 3	7-12 let
Velikost 4	7-12 let

Leckey

Velikost 1	1-6 let
Velikost 2	5-12 let
Velikost 3	11-18 let

Squiggles Seat

Velikost 1	1-5 let

Squiggles Aktiv

Velikost 1	2-5 let

Mygo

Velikost 1	3-10 let
Velikost 2	8-14 let

Leckey KIT

Velikost 1	12-18 let
Velikost 2	od 16 let

Proč je správné sezení důležité?

U malých dětí je na cestě k více či méně nezávislé mobilitě nezbytným předpokladem sed.
Je důležitý zejména z těchto důvodů:

- podporuje smysl pro rovnováhu,
- posiluje svalstvo,
- pomáhá duševnímu rozvoji,
- je nezbytný pro přijímání vzruchů,
- poskytuje účast na společenském životě.

Děti, které nedokážou sedět samostatně, potřebují včasnou pomoc, aby neplýtvaly energií na udržování polohy a dokázaly pohodlně vnímat své okolí.

Proč je správné sezení důležité?

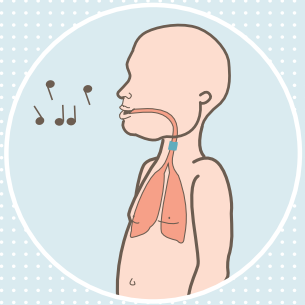

3 Zlepšuje dýchání i řeč

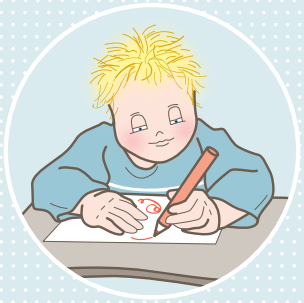

4 Zvyšuje nezávislost a samostatnost

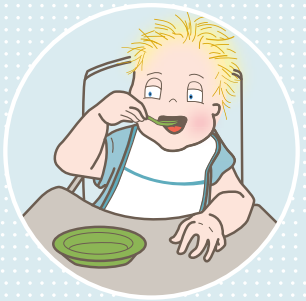

5 Zlepšuje příjem potravy, motoriku úst i jazyka

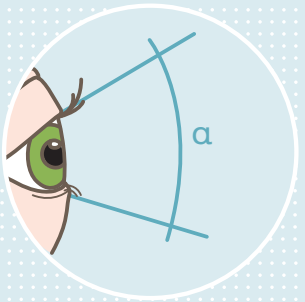

6 Rozšiřuje perspektivu pohledu na okolí

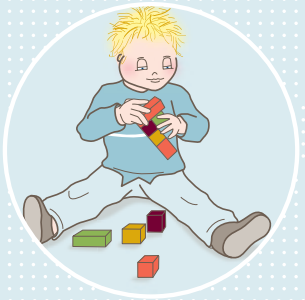

7 Rozšiřuje možnosti pro hru, protože ruce nejsou zaměstnané opíráním a mohou prozkoumávat věci a okolní svět

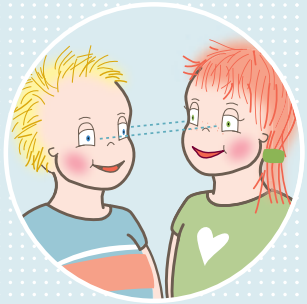

2 Umožňuje dítěti být očima v kontaktu s okolím

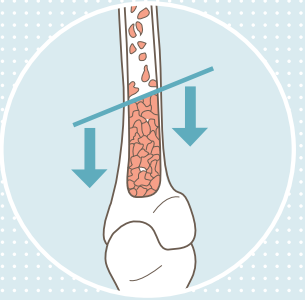

8 Podporuje růst a snižuje riziko zlomenin

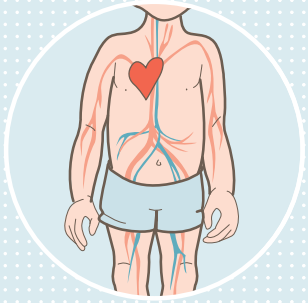

1 Podporuje krevní tlak a oběh

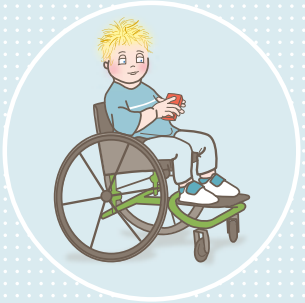

10 Vytváří dobré podmínky pro pohyb

9 Umožňuje soustředění

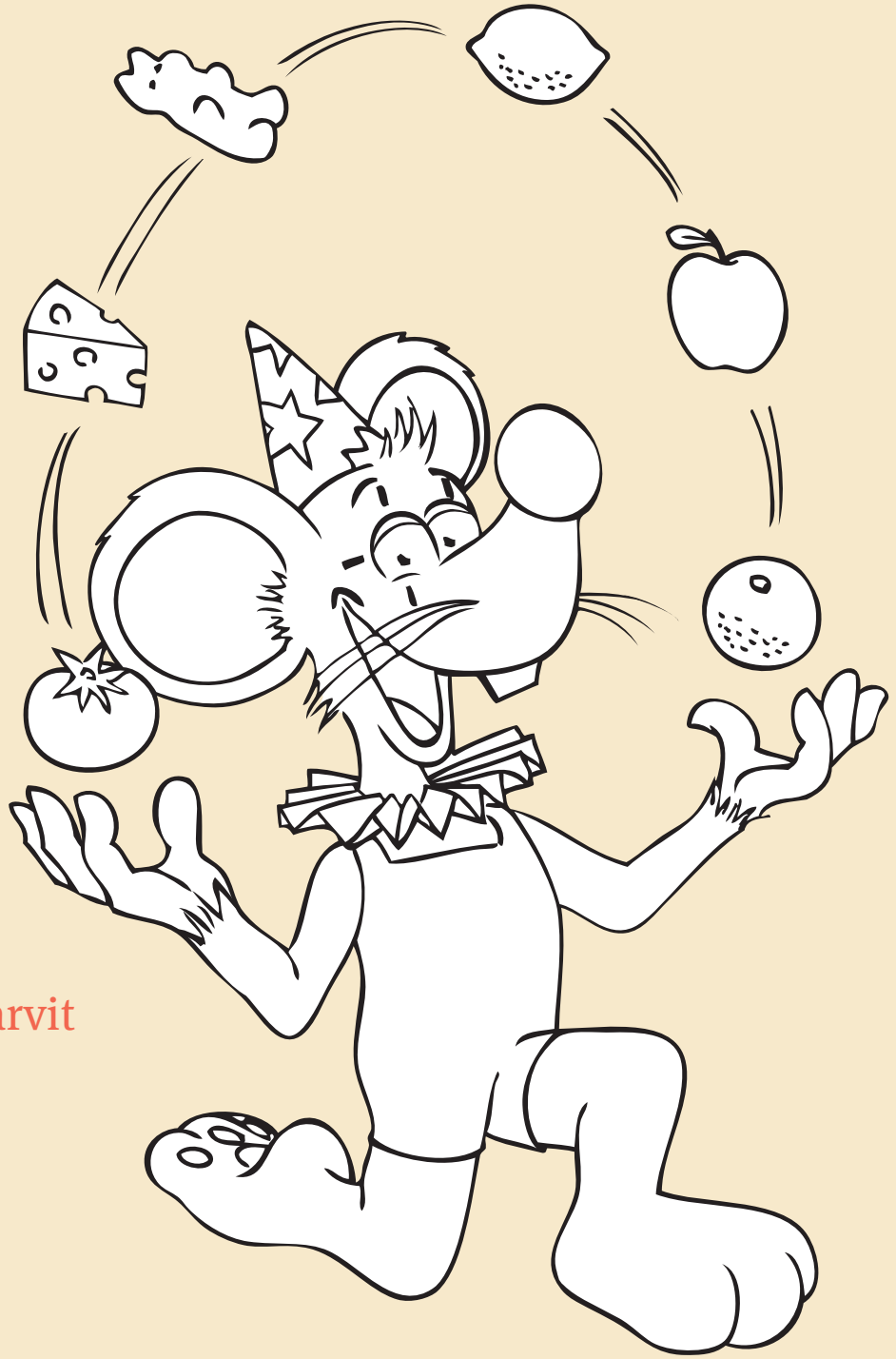

Tady si můžete vybarvit myšáka Denise!

Volný čas a hry

A teď budeme prozkoumávat svět!

Konečně jsme volní a můžeme prozkoumávat okolní svět… Tedy alespoň byt. Každá hra přináší dětem dojmy a zkušenosti, rozvíjí tělo i ducha, učí je sebedůvěře i chování ve společnosti.

K tomu je ale předpokladem být mobilní a schopný komunikace s ostatními. Do 18. měsíce věku by mělo dítě dokázat postavit se na vlastní nohy. Zpožděný nebo špatný vývoj může vážně ovlivnit budoucí schopnost chůze. Kyčelní kloub se totiž může vyvinout, až když váha těla zatlačí stehenní kosti do jamky kosti kyčelní.

Vašemu dítěti můžete pomoci k získání a procvičení důležitých funkcí stoje a chůze pořízením některého vhodného chodítka. Rám chodítka bývá umístěn buď před dítětem, nebo za ním. Pokud je před dítětem, zajišťuje mu stabilitu pro nejistou chůzi. Chodítko s rámem umístěným za dítětem mu zase umožňuje používat podpůrné svalstvo trupu.

Aby dítě mohlo hledět světu do očí.

1

KidWalk

Velikost 1	1-7 let
Velikost 2	5-12 let

2

Nurmi Neo

Velikost 1	do 125 cm
Velikost 2	do 145 cm
Velikost 3	do 160 cm

3

Walk Star

Velikost 1/2	do 114 cm
Velikost 1	do 122 cm
Velikost 2	do 137 cm
Velikost 3	do 155 cm
Velikost 4	do 175 cm

4

Yogi

Velikost 1	do 145 cm
Velikost 2	do 160 cm

1 Dynamické chodítko KidWalk pomáhá dětem s těžkým postižením ve věku od 1 roku do 12 let bezpečnou podporou pánve a trupu a umožňuje jim chůzi s přirozeným obrazem i bez cizí pomoci. Koncepce chodítka KidWalk je založena na přirozeném rozvoji motorických schopností dítěte.

2 Nurmi Neo je skládací chodítko pro děti a dospívající a je dodáváno ve třech velikostech. Dítě má chodítko za sebou, různá madla a kyčelní peloty umožňují optimální nastavení pro různé typy chůze.

3 Walk Star je skládací chodítko s oporou zezadu, s úzkou a lehkou konstrukcí, takže ho mohou používat děti, mládež i dospělí. Dodává se v pěti velikostech, snadno se přepravuje.

4 Yogi je skládací chodítko pro děti a mládež, které se tlačí před sebou. Dodává se ve dvou velikostech a je určené po děti, které sice unesou bez problémů vlastní váhu, ale jsou nejisté při chůzi. Tato chodítka jsou dostupná i od tuzemských výrobců.

Proč je chůze tak důležitá?

Fyzicky
- Procvičuje svalstvo
- Trénuje koordinaci, vnímání vlastního těla a smysl pro rovnováhu
- Podporuje extenzi kyčlí a napřimování pánve

Neurologicky
- Procvičuje prostorové vnímání
- Podporuje smyslové vnímání

Sociálně
- Umožňuje kontakt s okolím v úrovni očí
- Napomáhá poznávat okolí

Psychicky
- Podporuje nezávislost a samostatnost
- Posiluje sebedůvěru

Pohyb a sport

Na poledním slunci – nabíráme tempo

Cítit sílu větru, spojení se světem, být aktivní. I děti, které nedokážou chodit pomocí chodítka, chtějí být nezávislé a mobilní a chtějí si venku hrát s ostatními.

Ottobock vyvinul celou řadu vozíků pro děti a mládež každého věku, pro každé postižení a všechny aktivity, včetně pomůcek pro sport. Řídíme se zásadou „co nejvíce možných aktivit, co nejvíce potřebné podpory“.

Vozíky by měly dítě bezpečně podporovat, zamezit chybnému držení těla, šetřit kůži... A umožnit dítěti, aby se zapojilo do každodenního života. Náš odborný konzultant nastaví vozík přesně podle potřeb konkrétního dítěte. V případě potřeby vyrábíme také speciální modely na míru.

Protože každé dítě má právo na mobilitu. A na vlastní místo na světě.

Skippi

Bravo Racer

Avantgarde Teen 2/VR

Wolturnus W5 Junior

1 Individuálně nastavitelný elektrický vozík Skippi s možností zvýšení sedu a různými možnostmi ovládání splňuje potřebu se pohybovat a zkoumat i dětem, které nedokážou samostatně jezdit na mechanickém vozíku.

2 Bravo Racer je mechanický vozík s rozmanitými možnostmi polohování pro aktivní děti s hendikepem. Velmi pevný rám s širokým předním rámem dává i dostatek prostoru pro abdukci.

3 Dospívajícím dětem s hendikepem bude vyhovovat Avantgarde Teen. Snadno se ovládá, dobře jezdí a je skládací. Speciální abdukční rám udržuje pánev, nohy i celé dolní končetiny ve správné pozici.

4 Ani gram navíc pro děti s degenerativními poruchami, které postupně ztrácejí svalovou sílu. Dětský mechanický vozík Wolturnus W5 Junior se nastavuje a svařuje individuálně pro každé dítě. Díky tomu je i přes svou nízkou váhu mimořádně pevný a jezdí se na něm s minimálním úsilím.

Jaký vozík a kdy?

Jaký vozík je pro vaše dítě ten pravý, nelze říci obecně.

V zásadě platí, že tím těžší postižení, tím důležitější jsou pomůcky pro polohování, bezpečnostní prvky, stabilita, hmotnost a možnosti individuálního nastavení.

- Mechanické **aktivní vozíky** jsou určeny pro děti, které dokáží vozík pohánět a ovládat samostatně.
- **Elektrický vozík** je vhodný pro dítě, které nemá dostatečně vyvinutou jemnou motoriku rukou. Elektrické vozíky se ovládají joystickem, případně jiným speciálním ovládáním.
- Takzvaný multifunkční ovladač otvírá dětem svět techniky. Mohou s ním například otevírat dveře, zapínat počítač nebo rádio pomocí infračerveného nebo radiového signálu nebo přes Bluetooth.

Terapie a stoj

Odpolední rehabilitace – děláme pokroky

A jdeme na rehabilitaci. A pěkně do vertikalizátoru. Stoj je totiž z fyziologického i sociálního hlediska mimořádně důležitý, a to i tehdy, je-li ho dosaženo s pomůckou.

Platí to zejména v období raného vývoje dítěte, kdy zraje kyčelní kloub. Při zanedbání vertikalizace může dojít k sekundárním škodám, které mohou značně ztížit schopnost vzpřímeného stoje i chůze.

Děti, které se nemohou postavit vlastními silami, to s našimi pomůckami dokážou. Vyvinuli jsme vertikalizátory, které lze přizpůsobovat měnícím se potřebám dětí i podle věku a vývojového stadia.
Zásadou je umožnit dítěti co nejvíce aktivit, abychom podpořili tvorbu svalstva a zároveň abychom mu poskytli dostatek potřebné podpory, která zabrání vadnému držení těla.

Tím dosáhneme těch nejlepších podmínek pro rehabilitaci.

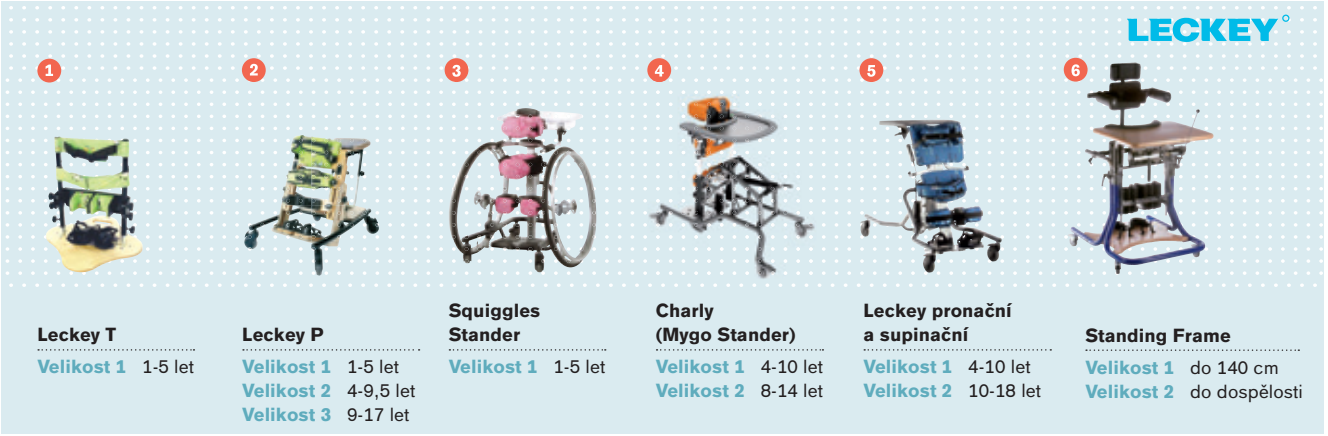

1 Polohovací zařízení Leckey T – vertikalizátor pro malé děti – je jednoduchá pomůcka pro podporu stoje od 1 do 5 let věku. Umožňuje podpořit vzpřímený aktivní stoj při rehabilitaci.

2 Polohovací zařízení Leckey P – vertikalizační stojan je určen pro děti a dospívající do 17 let, které trpí silným postižením a které ze zdravotního hlediska potřebují především kromě stoje zaujmout i jinou polohu.

3 Polohovací zařízení Squiggles Stander zajišťuje ranou podporu pro sociální a fyziologický rozvoj dítěte. Děti od jednoho do asi 5 let se pomocí něj dokážou zapojit do života ve vzpřímené pozici.

4 Vertikalizační polohovací zařízení Charly (Mygo) umožňuje dětem od čtyř let věku, které potřebují komplexní podporu, přirozeně vzpřímenou posturu při plné podpoře těla. Díky spojení výkyvných podnožek a kolenních pelot se dokážou dostat do vzpřímeného stoje i děti a dospívající s kontrakturami v oblasti kyčlí a kolen.

5 Vertikalizační polohovací zařízení Leckey pronační a supinační je robustní, elektricky úhlově nastavitelné vertikalizační zařízení. Je určeno pro děti i dospívající od 4 do 18 let pro polohování vleže na břiše nebo na zádech.

6 Vertikalizační polohovací zařízení Standing Frame podporuje samostatný stoj dětí a mládeže od šesti let až do dospělosti. V závislosti na vlastní síle se dítě dostane s pomocí mechanického nebo elektrického navíjecího zařízení postupně do polohy stoje.

Jak se má vertikalizační polohovací zařízení správně používat?

Děti se zkráceným svalstvem musí každý den absolvovat tréninkový program stoje. Je třeba nacvičovat **vzpřímený stoj** a uplatňovat ho v dalších činnostech a hrách. Podle toho, jak těžké je jejich postižení, potřebují polohovací zařízení umožňující vertikalizaci z polohy na zádech nebo na břiše.

Děti s velmi nízkým základním svalovým tonem, u kterých není při prvních pokusech o stoj jednoduché zatížit chodidla, by měly začít od **supinační polohy** (pozice "na zádech"). Stejné je to i u dětí vykazujících patologické pohybové vzorce a u dětí s velkou hyperextenzí směrem dozadu.

Děti s respiračními potížemi mohou velmi dobře používat vertikalizační polohovací zařízení z **pronační polohy** (pozice "na břiše"), protože mohou odkašlávat a sekret může odtékat. Pronační poloha je dobrá také pro děti, které se stále ve větší míře opírají o předloktí nebo o ruce.

Proč je stoj důležitý?

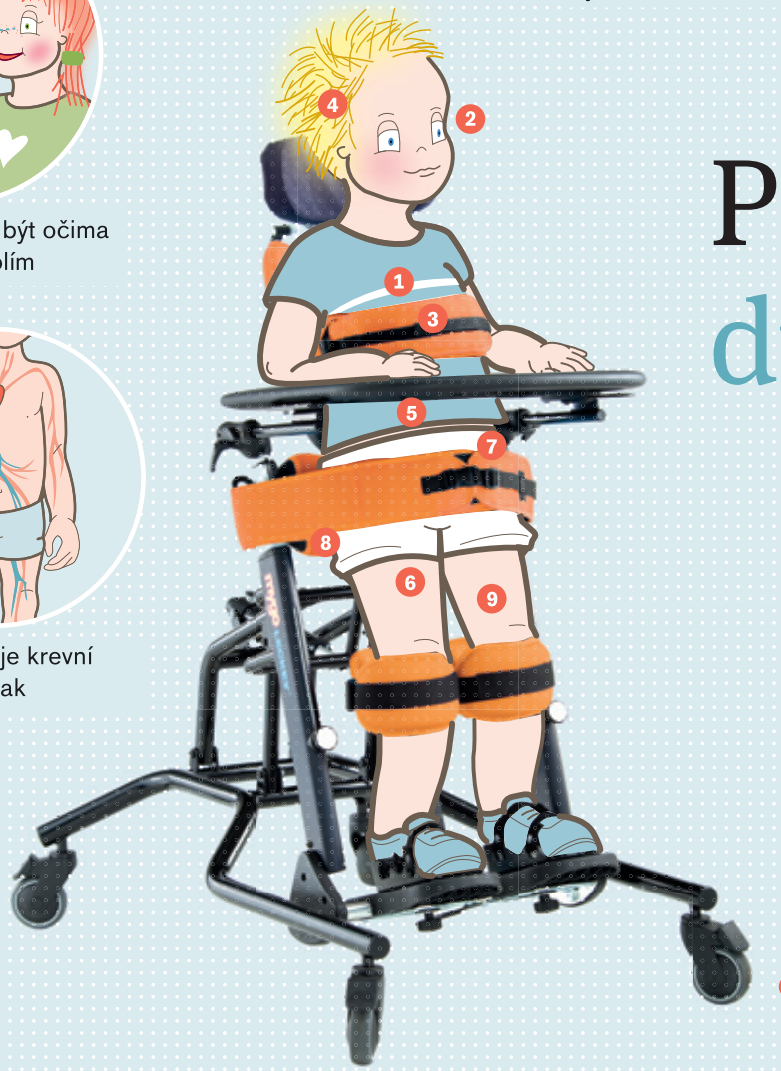

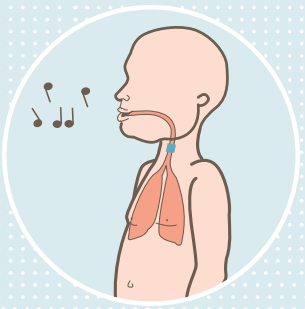

3 Zlepšuje kontrolu nad dýcháním a řečí

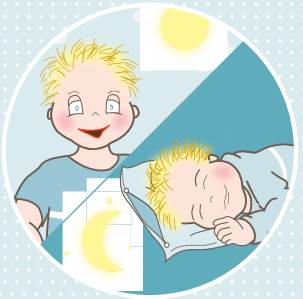

4 Má pozitivní vliv na dobrý pocit, pozornost a spánkový rytmus

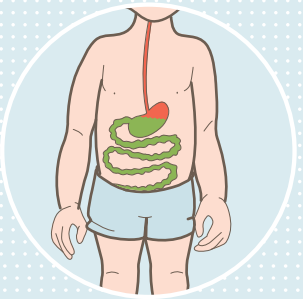

5 Podporuje trávení, funkci střev a vyprazdňování močového měchýře

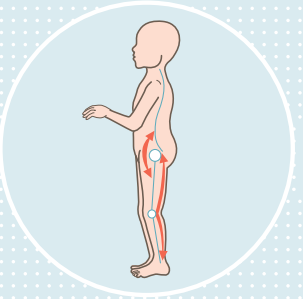

6 Napíná svalstvo a zabraňuje vzniku kontraktur

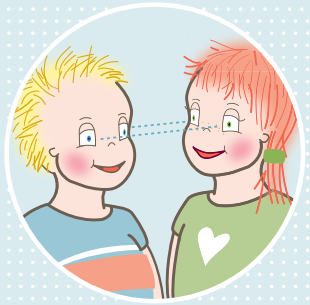

2 Umožňuje dítěti být očima v kontaktu s okolím

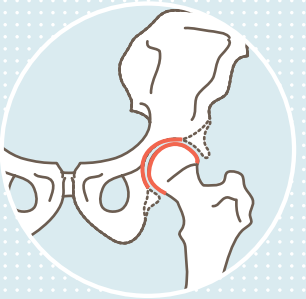

7 Podporuje zrání kyčelního kloubu ve stadiu raného vývoje

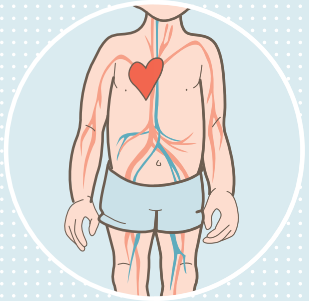

1 Podporuje krevní oběh a tlak

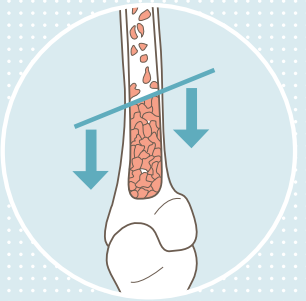

9 Podporuje růst a snižuje riziko fraktury kostí

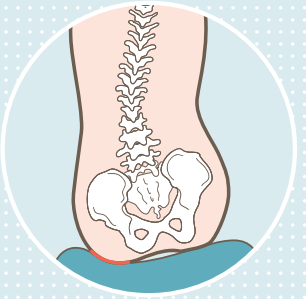

8 Zabraňuje poškození pokožky odlehčením míst zatěžovaným při sezení

Nejdůležitější typy terapií a jejich vliv

Děti trpící neurologickými poruchami se musí naučit spoustu věcí, které ostatní získávají automaticky. Každé dítě má své vlastní cíle učení, pro které se individuálně kombinují různé terapie. Zvláště důležitá je proto tedy fyzioterapie. Má dítěti přitom především pomoci, aby dokázalo co nejlépe ovládat vlastní tělo a aby se zabránilo vadným posturám. Existuje k tomu mnoho různých metod a konceptů.

1. Bobathův koncept

Bobathův koncept předpokládá stálé opakování pohybů, aby se pomocí těchto vzruchů pomohlo vyvinout určité oblasti mozku nebo vytvořit k těmto oblastem spojení. Terapeut v této metodě cíleně aktivuje zanedbané části těla. Do terapie se zapojují členové rodin a doprovod, takže cvičení je pak možné zapojovat i doma v průběhu každého dne.

2. Perfettiho metoda

Stejně jako Bobath předpokládal neuropsychiatr Pefetti, že se musí v mozku vytvořit spojení. Zjistil ale, že samotné podněty k tomu nestačí. Děti musí průběhy učených pohybových vzorců vědomě vnímat. Pacient se má naučit pohybovat se kontrolovaně.

3. Vojtova terapie

Český neurolog Václav Vojta vycházel z toho, že pohybové vzorce má v sobě zakódované každý z nás. Pohyby lze vyvolat reflexně, když se v určitých polohách působí správnými vzruchy. Zvláštní výhodou této terapie je, že ji lze použít již u kojenců.

4. Konduktivní podpora

Konduktivní podpora vychází z toho, že se tělo, emoce, duch a řeč vzájemně ovlivňují a člověk musí být na všech úrovních podporován stejně intenzivně. Dítě se učí vnímat prostředí vědomě a integrovat se do skupiny dětí, se kterými je v častém kontaktu.
Proto se na tuto terapii nepohlíží jako na léčbu, ale spíše jako na vzdělávání.

5. Ergoterapie

Ergoterapie procvičuje konkrétní činnosti, které jsou důležité pro samostatný život, jako např. oblékání, jídlo, hry či hygiena. Přirozeně to také podporuje sociální a kulturní vývoj dítěte, které se naučí zvládat běžné situace a přitom se pohybovat ve společnosti a rozvíjet se jako její součást.

6. Logopedie

Logopedie napomáhá postiženým dětem naučit se lépe se dorozumívat. Napravuje vady řeči, procvičuje hlas a výslovnost, nacvičuje techniky pro potlačení poruch polykání a sluchu. Logopedie hraje tedy v sociální integraci důležitou roli.

Osobní hygiena a koupání
Konec dlouhého dne – šup do vany

Jejda, to jsme si dali do těla! A teď je čas na koupání.
Aby to nebylo pro dítě ani rodiče příliš namáhavé, existují pomůcky, které koupání a mytí usnadňují.

Člověk nemá tolik rukou, aby mohl dítě zároveň zajišťovat, mýt a masírovat, hrát si a ještě si s ním povídat. A to je jde jen o denní hygienu. Koupací pomůcky jsou tudíž pro všechny zúčastněné velmi důležité.

Když je sprchování, koupání a mytí příjemné, vnímají děti každodenní hygienu pozitivně a berou ji jako normální součást života. Každé dítě miluje fyzický kontakt s rodiči.
Sprchovací a koupací lehátka usnadňují pro dítě každodenní hygienu, jsou ale vítaným pomocníkem i pro rodiče, protože na kluzkých plochách zvyšují bezpečnost. Zařízení Hubfix navíc usnadňuje rodičům zvedání dítěte.

Konec konců, den byl přeci dost namáhavý.

1

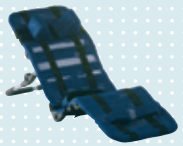

Robby
sprchovací lehátko

Velikost 1	3-13 let
Velikost 2	8-18 let

2

Leckey
koupací lehátko

Velikost 1	1-5 let
Velikost 2	4-9 let
Velikost 3	8-14 let
Velikost 4	12-18 let

3

Hubfix

Velikost 1	do 30 kg
Velikost 2	do 45 kg
Velikost 3	do 55 kg

4

Leckey
podvozek do sprchy

Teleskopický - vhodný pro všechny velikosti

1 Díky nízkému těžišti je pro sprchovací lehátko Robby zapotřebí ve vaně jen relativně málo vody. Lze jej skládat do kompaktních rozměrů, brát s sebou na cesty a snadno kdekoli skladovat. Dodává se ve dvou velikostech pro děti do 60 kg.

2 Koupací lehátko Leckey je ideální pro každodenní hygienu. Sestává z multifunkčního nastavitelného rámu a speciálního podvozku do sprchy (4). Dodává se ve čtyřech velikostech s nosností do 72 kg.

3 Hubfix je mechanický zvedák do vany, který má díky účinným přísavkám velmi dobrou stabilitu. Díky vytahovacím postranicím je možné používat různá koupací lehátka.

Bazální stimulace

Koupání a mytí dítěte můžete využít obzvláště dobře pro terapeutickou metodu zvanou „bazální stimulace“. Tato metoda dodává smyslům vzruchy, pomocí nichž se procvičuje u dítěte schopnost vnímání a neverbální komunikace. Bazální stimulace by se měly používat vědomě při každodenních činnostech.

Bazální stimulace:

- Akustické, např. zpěv, pobrukování, mluvení, bubnování atd.
- Optické, např. světlo, barvy vodní hry
- Taktilní, např. hlazení, sprchování
- Tělesné, např. změny polohy, masáže, houpání
- Čichové, např. květiny, vůně jídla apod.
- Chuťové, např. oblíbené jídlo

Spánek a sny

Měsíček vyšel – sladké sny

Hezky si lehni a dobře se vyspi. Nech si zdát sny o tom, co se dnes všechno dělo. To se daří nejlépe, když dítě leží ve vhodné poloze, uvolněně a když zabráníme jeho spazmům.

Patří k tomu nejen uvolněné polohování, ale také dobré odlehčení nejzatíženějších míst a kůže a také regulace teploty.

Vyrábíme k tomu speciální matraci s příslušenstvím. Vy jako rodič znáte nejlepší polohu lépe než kdokoli jiný. Váš terapeut vám vysvětlí, na co si dávat ještě pozor. Potom si může dítě v noci správně odpočinout. A kromě toho správné polohování podporuje také tělesný vývoj dítěte.

Dítě se tak ve spánku rychle učí.

1 Sleepform slouží k polohování dětí narození do 16 let. Podporu a úlevu vašemu dítěti dává kombinace vakuových polštářů k polohování, vzdušné matrace pro odlehčení tlaku a přikrývka pro kontrolu teploty.

Proč je polohování ve spánku tak důležité

Vaše dítě stráví většinu denní doby spaním. Správné polohování je důležitým krokem pro fyzický rozvoj a je rozhodující pro pozdější mobilizaci. Běžná výbava pro spaní (polštáře, prostěradla, přikrývky, válce) zde nestačí, protože může mít na dítě zhoršující vliv:

- Dítě se vrátí zpátky do nevhodné polohy.
- Mohou se vyvinout tlakové body, protože materiál již neodlehčuje místa, ve kterých je ohrožena kůže.
- Nedostatečná podpora hlavy a trupu může vést k problémům s polykáním.
- Děti s měnícím se svalovým tonem mohou snadno sklouznout pod polštář a dokonce se udusit.

Polohovací systém odlehčuje kůži, reguluje teplotu a zajišťuje stabilní a bezpečný spánek.

Poznámky

Ve spolupráci s

LECKEY

PRIME ENGINEERING

wolturnus

Otto Bock ČR s.r.o.
Protetická 460 · 33008 Zruč-Senec
T +420 377 825 044 · F +420 377 825 036
email@ottobock.cz · www.mujvozicek.cz

© Ottobock · 646B79=CS-01-1209